

Uitleg over VN-verdrag en de Participatiewet Informatie voor gemeenten

Colofon

Uitgave

Landelijke Cliëntenraad
Postbus 95966
2509 CZ Den Haag
T (070) 3499790
www.landelijkeclientenraad.nl
info@lcr-suwi.nl

Auteur

Martin Schuurman (Kalliope Consult)

Met medewerking van

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)
Gemeente Utrecht
VNG

Eindredactie

Rietje Krijnen

© Landelijke Cliëntenraad, december 2014

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Aan de totstandkoming van deze publicatie is de grootst mogelijke zorg besteed. De Landelijke Cliëntenraad kan echter niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele onjuistheden, noch kunnen aan de inhoud rechten worden ontleend.

Inhoud

Waarom dit factsheet?	4
▶ <i>Participatiewet</i>	4
▶ <i>Verplichtingen</i>	4
▶ <i>Hulpmiddel</i>	4
De belangrijkste elementen van het VN-verdrag	5
▶ <i>Vijf belangrijke uitgangspunten</i>	5
Het VN-verdrag en de gemeente	6
Het VN-verdrag en de Participatiewet	7
Praktische uitwerking	8
Arbeid	8
▶ <i>Verplichtingen van Staten op het gebied van arbeid</i> <i>(artikel 27 VN-verdrag):</i>	8
Plannen en activiteiten	10
▶ <i>Maken van plannen</i>	10
▶ <i>Uitvoeren van activiteiten</i>	11
Banen en bedrijven	11
School en leren	12
Voorwaarden	12
De gemeente zelf	12
De rol van de cliëntenraad	14
Meer informatie over het VN-verdrag	16

Waarom dit factsheet?

De Nederlandse staat heeft in 2007 het 'VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap' ondertekend en ratificeert het binnen afzienbare tijd. Gemeenten hebben de komende jaren te maken met de uitvoering van de nieuwe Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet. Het VN-verdrag speelt een belangrijke rol bij de uitvoering van de nieuwe wetten. Gemeenten moeten deze wetten uitvoeren volgens de bepalingen in het VN-verdrag: mensen met een handicap moeten - net als ieder ander - kunnen meedoen aan het maatschappelijk leven.

Wat betekent dit precies voor gemeenten? Waar dienen zij rekening mee te houden? Welke mogelijkheden zijn er? Daarover gaat dit factsheet.

Participatiewet

De Participatiewet biedt een kader voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt: meer banen, gemeentelijk maatwerk en de mogelijkheid om loonkostensubsidie in te zetten. In veel gevallen gaat het om mensen met een handicap. Zij hebben niet alleen bij werk een grote maatschappelijke achterstand. Daarom zoeken gemeenten naar een integrale aanpak bij de uitvoering van de Participatiewet en andere wetten in het sociaal domein.

Verplichtingen

Het VN-verdrag brengt verplichtingen mee voor gemeenten. Gemeenten moeten, in overleg met de doelgroep, hun beleid baseren op en toetsen aan het VN-verdrag. Ze zijn gebonden aan de bepalingen uit het verdrag. Op het moment dat Nederland het verdrag bekrachtigt (ratificatie), is er sprake van juridische binding. Dit houdt in dat de rechter, nadat een burger hierover heeft geklaagd, de Nederlandse overheid erop kan aanspreken als die zich niet houdt aan voorwaarden in het verdrag.

Een gemeente kan er dus last van krijgen als niet of onvoldoende met het verdrag rekening wordt gehouden. Ook kunnen de gemeenten een rol spelen in de rapportages die elke vier jaar aan het VN-comité moeten worden uitgebracht.

Hulpmiddel

Het verdrag is daarnaast een belangrijk hulpmiddel om de uitvoering van wetten op lokaal niveau inhoudelijk vorm te geven. In het algemene

Waar moeten gemeenten rekening mee gaan houden?

beleid kan direct worden nagedacht over inclusie, zodat beleid breed wordt gedragen. De Participatiewet moet ook mensen met een arbeidsbeperking kansen bieden op regulier werk. Het is goed cliënten zelf en werkgevers te betrekken bij de totstandkoming van het beleid. VN-verdrag en Participatiewet sporen met elkaar: bij een goede toepassing van het verdrag bij de uitvoering van de wet, kan dat alleen maar in ieders voordeel werken.

De belangrijkste elementen van het VN-verdrag

Het VN-verdrag verplicht Nederland ervoor te zorgen dat mensen met een handicap gelijkwaardig aan de samenleving kunnen deelnemen. Doel van het verdrag is het creëren van een inclusieve samenleving.

Inclusie is de situatie waarin niemand obstakels ervaart om mee te kunnen doen aan de samenleving: specifieke maatregelen voor mensen met een handicap zijn vrijwel niet nodig. Het betekent dat iedereen ongeacht zijn achtergrond of huidige situatie er als vanzelfsprekend bij hoort, ervaart dat hij welkom is en contact kan maken met zijn omgeving. ➔

Vijf belangrijke uitgangspunten

- 1** Mensen met een handicap moeten, toegespitst op hun specifieke situatie, alle mensenrechten kunnen genieten. In het verdrag zijn mensen zónder handicap niet de maatstaf. Voor alle mensen met en zonder handicap moeten alle mensenrechten gelden. Mensen zijn verschillend én gelijkwaardig. Het verdrag bevat een bevestiging van mensenrechten die al voor ieder mens gelden. Daarnaast staan er veel specifieke bepalingen in waardoor sociale en lichamelijke belemmeringen in het dagelijkse leven worden weggenomen.
- 2** Het verdrag is gebaseerd op wat wordt genoemd de 'omgeving gerelateerde opvatting over de handicap'. Er wordt geredeneerd vanuit de fysieke omgeving en bestaande voorzieningen. Dit houdt in dat niet mensen met een handicap die hindernissen ervaren zich moeten aanpassen, maar dat de overheid moet zorgen dat alle burgers gelijke mogelijkheden hebben. In het verdrag staat dat er zoveel mogelijk algemeen beleid moet zijn: beleid voor iedereen. Is dat niet mogelijk, dan moet er specifiek beleid komen. Voorbeelden zijn Valys (speciaal vervoer), speciaal onderwijs of de Participatiewet. Er kan ook een individuele aanpassing nodig zijn bij bijvoorbeeld de aanpassing van een werkplek of een vervoersvoorziening om naar het werk te kunnen reizen.

**Doel is:
creëren van
een inclusieve
samenleving**

- 3 Mensen met een handicap hebben soms meer ondersteuning nodig om dezelfde levensomstandigheden te bereiken als andere burgers. Deze ondersteuning mag nooit worden beschouwd als een gunst of een voorrecht, maar is een recht van ieder mens.
- 4 Voorzieningen en informatie moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Zo hoort elke gemeentelijke (sociale) dienst rekening te houden met de beperkingen van hun klanten. En voorlichting moet goed afgestemd zijn op de doelgroep.
- 5 Persoonlijke autonomie staat altijd voorop. Dit betekent dat mensen hierin moeten worden ondersteund (supported decision making). Er mag niet van worden uitgegaan dat anderen wel zullen bijspringen als iemand de informatie niet begrijpt of niet goed gesprekken kan voeren (gedelegeerde decision making). Dit laatste geeft onnodige en onwenselijke afhankelijkheid.

Het VN-verdrag en de gemeente

Het VN-verdrag is een vervolg op de eerder uitgebracht Agenda 22. Deze bevat suggesties en aanwijzingen voor gemeenten en belangenorganisaties van mensen met een beperking om ideeën te laten uitwerken tot beleids- en actieplannen. Agenda 22 en VN-verdrag worden door diverse gemeenten al in de praktijk gebracht.

**Persoonlijke
autonomie
staat
voorop**

Voorbeeld 1

In alle fasen van de beleidscyclus wordt in de gemeente Venlo rekening gehouden met de gevolgen daarvan voor mensen met een handicap. Het is mogelijk om met een paar muisklikken op de site van de gemeente te zien welke gebouwen toegankelijk zijn, waar gehandicaptenparkeerplaatsen zijn en waar je een taxi kan reserveren. Ondernemers kunnen een checklist openen voor acties om hun onderneming toegankelijker te maken.

Voorbeeld 2

Het gehandicaptenbeleid van Wijk bij Duurstede is expliciet gebaseerd op het VN-verdrag en Agenda 22. Dat hebben de Stichting Integratie Gehandicapten Wijk bij Duurstede en de gemeente enige jaren geleden besloten. Inmiddels zijn zowel het gehandicaptenbeleid als het Wmo-beleid uitdrukkelijk gebaseerd op mensenrechten. Het doel is om de gemeente bereikbaarder, toegankelijker, bruikbaar en veiliger te maken voor mensen met een handicap. Dit is vertaald in een concreet actieplan. Daarin staan onder meer afspraken met woningbouwverenigingen over woningaanpassing, voorlichting aan hulpdiensten en aangepaste sportvoorzieningen.

Voorbeeld 3

De gemeente Utrecht past sinds 2007 Agenda 22 toe. Met het Plan 2012-2018, waarin 100 actiepunten zijn opgenomen, wordt dit versterkt voortgezet. Hiermee wordt nadrukkelijk bijgedragen aan de invulling van prestatieveld vijf van de Wmo: het bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer en het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch of psychosociaal probleem. In 2018 is Utrecht goed toegankelijk. ➔

**VN-verdrag
is een
vervolg op
Agenda 22**

Het VN-verdrag en de Participatiewet

Het VN-verdrag geeft houvast bij de invulling van de Participatiewet en bij de toetsing van de resultaten ervan. Voor de implementatie van het VN-verdrag op lokaal niveau is een Routeplanner ➔ beschikbaar die ook voor de uitvoering van de Participatiewet goed kan worden gebruikt.

Praktische uitwerking

Arbeid

Het VN-verdrag is belangrijk voor het vergroten van de arbeidsparticipatie van mensen met een handicap, omdat daarin is aangegeven hoe inclusie kan worden bereikt. Het verdrag stelt (artikel 27) dat staten moeten bevorderen dat personen met een handicap - net als iedereen - het recht hebben om met in vrijheid gekozen of aanvaard werk in het levensonderhoud te voorzien. Arbeidsmarkt en werkomgeving horen niemand uit te sluiten en moeten toegankelijk zijn voor personen met een handicap. Dit geeft een reeks verplichtingen.

Verplichtingen van Staten op het gebied van arbeid (artikel 27 VN-verdrag):

- 1 Verbieden van discriminatie op grond van handicap met betrekking tot bijvoorbeeld voorwaarden voor de werving, aanstelling en indiensttreding, voortzetting van het dienstverband, carrièremogelijkheden en een veilige en gezonde werkomgeving.
- 2 Beschermen van het recht van personen met een handicap op rechtvaardige en gunstige arbeidsomstandigheden, gelijke kansen en gelijke beloning voor werk van gelijke waarde, een veilige en gezonde werkomgeving, afwezigheid van intimidatie en de mogelijkheid tot rechtsherstel bij grieven →.
- 3 Personen met een handicap in staat stellen om effectieve toegang te krijgen tot technische en algemene beroepskeuzevoorlichting programma's, arbeidsbemiddeling, beroepsonderwijs en vervolgopleidingen.
- 4 Bevorderen van de kans op werk en carrièremogelijkheden voor personen met een handicap op de arbeidsmarkt, alsmede hen te ondersteunen bij het vinden, verwerven en behouden van werk, dan wel de terugkeer naar werk.
- 5 Bevorderen van de kans om te werken als zelfstandige, het ontwikkelen van samenwerkingsverbanden en een eigen bedrijf te beginnen.
- 6 Bevorderen van de werkgelegenheid voor personen met een handicap in de private sector, door middel van passend beleid en passende maatregelen, waaronder voorkeursbeleid, aanmoedigingspremies en andere maatregelen.
- 7 Waarborgen dat op de werkplek wordt voorzien in redelijke aanpassingen voor personen met een handicap.
- 8 Bevorderen dat personen met een handicap werkervaring kunnen opdoen op de vrije arbeidsmarkt.
- 9 Bevorderen dat mensen met een handicap, bijvoorbeeld via re-integratie programma's, kunnen terugkeren naar werk.

Het doel van het VN-verdrag is inclusie. Er bestaan verschillende graden van inclusie: van volledige uitsluiting tot volledige deelname aan de gemeenschap.

Graad	Inhoud inclusie
1	De persoon hoort op geen enkele wijze bij de gemeenschap, is buitengesloten, onzichtbaar.
2	De persoon hoort op geen enkele wijze bij de gemeenschap, hoewel hij soms wel symbolisch aanwezig is.
3	De persoon wordt gedoogd in de gemeenschap: hij mag er soms bij horen. Er worden geen wezenlijke veranderingen in gang gezet om dit te vergemakkelijken.
4	De persoon hoort soms echt bij de gemeenschap en veranderingen worden gemaakt om dit te bevorderen.
5	De persoon hoort vaak bij de gemeenschap en veranderingen zijn al gemaakt om dit mogelijk te maken.
6	De persoon is deel van de gemeenschap en krijgt daarbij alle ondersteuning die hem helpt verder te komen.

Geef als gemeente het goede voorbeeld

Arbeid is voor de mens zeer belangrijk. Arbeid heeft verschillende functies:

- ▶ Materieel: met werk wordt geld verdiend, een inkomen verworven en het is mogelijk in het eigen levensonderhoud te voorzien.
- ▶ Immaterieel: door werk zijn er mogelijkheden tot ontplooiing, ontwikkeling van zelfrespect, van betekenis kunnen zijn voor de organisatie, vergroten van het gevoel van eigenwaarde, opdoen van sociale contacten, maatschappelijk aanzien verwerven, eigen competenties inzetten en daarvoor waardering krijgen.

Arbeid is een belangrijke geluksfactor.

Plannen en activiteiten

De gemeente wordt verwacht plannen te maken en activiteiten uit te voeren die in lijn zijn met het VN-verdrag.

Maken van plannen

Besluiten van lokale overheden beïnvloeden het dagelijks leven van mensen met een handicap. Het gaat om besluiten rondom bijvoorbeeld huisvesting, schoolkeuze, zorg, werk. Het is daarom belangrijk dat de overheid bij alle besluitvorming rekening houdt met de gevolgen ervan voor mensen met een handicap.

Het sociale model helpt hierbij: het gaat niet om inpassen van mensen met een handicap in de samenleving zoals die nu eenmaal is, maar om het ontwikkelen van de samenleving in haar diversiteit. Dat gebeurt door fysieke drempels weg te nemen, maar ook menselijke ondersteuning te creëren en negatieve houdingen en de 'ja - maar' cultuur overboord te gooien.

Vanuit het perspectief van het VN-verdrag gaan goede plannen uit van inclusief beleid. Zo'n beleid vereist het volgende:

- 1** Beleidsmakers moeten gehandicapten niet zien als aparte groep in de samenleving voor wie steeds afzonderlijk, apart beleid gevoerd moet worden.
- 2** Beleid en verordeningen worden voortdurend langs de lat van het VN-verdrag gelegd. Ze worden getoetst op het gelijkwaardig effect ervan voor zowel mensen met als zonder handicap.
- 3** Er is vanzelfsprekende en voortdurende aandacht voor mensen met een handicap binnen het algemeen beleid. Bijvoorbeeld bij de inrichting van woonwijken, regels voor bijzondere bijstand de keuze van een type bussen, toegankelijkheid en geschiktheid van het onderwijs, enzovoorts.
- 4** Er zijn naast het algemeen (inclusief) beleid eventueel noodzakelijke aparte voorzieningen, die slechts aanvullend zijn en niet in plaats komen van de algemene voorzieningen.
- 5** Voorzieningen voor mensen met een handicap zijn algemeen aanvaard en niet bevochten, toevallig, specifiek en meer uitzondering dan regel.
- 6** Beleidsplannen zijn gebaseerd op een goede inventarisatie van de behoeften van mensen met een handicap die is gemaakt in nauwe samenwerking met de belangenorganisaties.
- 7** Er is een evenwichtige verdeling in de aandacht voor de groepen.

**Inclusie kent
verschillende
graden**

Uitvoeren van activiteiten

Het VN-verdrag biedt houvast bij de invulling van de Participatiewet en de toetsing ervan. Bijvoorbeeld:

- Bij het aanbieden van re-integratievoorzieningen, waaronder loonkostensubsidie, horen ook beschut werk en allerlei werkvoorzieningen. Het VN-verdrag stelt dat de vergoeding voor het individueel aanpassen van werk moet gebeuren via voorzieningenbeleid dat de overheid garandeert. De overheid moet dus op individuele basis zorg dragen voor een tegemoetkoming in die meerkosten.
- Bij het (financieel) ondersteunen van werkgevers bij noodzakelijke aanpassingen van de werkplek voor een werknemer met een arbeidsbeperking. Op grond van de WGBh/cz (Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte) is dit de taak van werkgevers zolang dat niet onevenredig belastend voor hen is. Ook jobcarving - het opknippen van functies in taken en van de bouwstenen nieuwe, passende functies maken - behoort hiertoe.
- Bij het regelen van de cliëntenparticipatie, zodat personen met een handicap actief worden betrokken bij het lokale beleid.

Van gemeenten wordt verwacht dat zij op het terrein van werk en inkomen het VN-verdrag in het lokale dagelijkse leven zichtbaar maken. Voorbeelden zijn:

Banen en bedrijven

- Vergroten van de kans op werk door banen bij bedrijven en overheid te reserveren voor mensen met een handicap en het werk en de werkplek aan te passen.
- Zorgen dat werkprojecten loskomen van zorginstellingen en samenwerken met gewone bedrijven. Besef dat ook mensen met heel ernstige beperkingen kunnen werken.
- Opnemen van het werken aan inclusie in bouwbesluiten, subsidieverordeningen, enzovoorts. Meer werkopdrachten geven aan bedrijven die veel mensen met een handicap in dienst hebben. Ook de overheid zelf kan meer mensen met een handicap in dienst nemen.
- Anders kijken naar werkprocessen. Werkgevers moeten met veel meer verschillende banen aan gaan sluiten op de diversiteit op de arbeidsmarkt.

Knip functies op in taken en maak van de bouwstenen nieuwe, passende functies (jobcarving).

- Zorgen dat er centraal overzicht komt van vraag en aanbod op de lokale arbeidsmarkt voor banen en ervaringsplaatsen.
- Inzien dat het automatisme van arbeidsmatige dagbesteding geen automatisme meer mag zijn, zo'n aanbod past hier niet.

School en leren

- Letten op de overgang van school naar werk: scholen voor speciaal onderwijs bereiden jongeren lang niet altijd voor op werk.
- Zorgen dat mensen met een handicap ontdekken wat ze goed kunnen en wat ze willen, zodat ze beter weten welke baan ze willen. Zorgen dat zo'n baan wordt gecreëerd. Organisaties moeten niet op zoek gaan naar wat mensen niet kunnen, maar naar wat ze wél kunnen.
- Mensen met een handicap helpen te onderzoeken waar interesses voor werk liggen en welke talenten zij hebben. Laat het iemand zelf vertellen, neem hiervoor de benodigde tijd en gebruik deze informatie voor het opstellen van een profiel.
- Mensen met een handicap betere opleiding en hulpmiddelen geven. Starten van training- en opleidingsplekken in bedrijven en bij de overheid. Zorgen dat mensen carrière maken en steeds mogen leren.

Voorwaarden

- Iedereen met een handicap een eigen budget geven om werk te zoeken en te houden.
- Bij bijzondere bijstand rekening houden met eventuele extra kosten om maatschappelijk deel te nemen.
- Zorgen voor goed openbaar vervoer (bijvoorbeeld voldoende rolstoel-toegankelijke bushaltes), zodat mensen naar hun werk kunnen reizen.
- Zorgen dat regels voor ondersteuning beter passen en niemand uitsluiten.

De gemeente zelf

- Zorgen dat ambtenaren goed op de hoogte zijn van het VN-verdrag, zodat ze regels en uitvoering daadwerkelijk kunnen toetsen aan het verdrag.
- Zorgen dat burgers die werk zoeken of een uitkering aanvragen bij één

verantwoordelijk aanspreekpunt terecht kunnen waar verbanden worden gelegd met andere partijen.

- Verspreiden van respectvolle en begrijpelijke informatie over werk en inkomensvoorzieningen, ook voor mensen met verstandelijke beperkingen.
- Een werkgroep starten van gemeente, sociale partners en burgers. De werkgroep onderzoekt op welke wijze de gemeente vrijwilligerswerk, ervaringsplekken en nieuwe banen kan scheppen die aansluiten op de diversiteit op de arbeidsmarkt.
- Geef als gemeente het goede voorbeeld aan andere werkgevers. Het scheppen van gunstige voorwaarden om zelf mensen met een handicap in dienst te nemen. Zorgen dat deze mensen dezelfde mogelijkheden als anderen hebben voor dienstverbanden, promotiemogelijkheden, salarisverhoging en deelname aan trainingsprogramma's voor personeel.
- Maak in beleid en uitvoering gebruik van de kennis en deskundigheid van mensen met een handicap en hun organisaties. Zij weten hoe het is om met zo'n beperking te leven. Zeggenschap van mensen met een handicap in de praktijk brengen, betekent dat burgers de gemeente voeden met een originele blik op zaken.

Uitgangspunten kunnen hierbij zijn:

- Co-creatie. De samenleving moet zelf de uitvoering van het VN-verdrag oppakken. Lokale partners en partijen (zoals ondernemers, werkgevers, cliëntenorganisaties) dragen hierin allemaal verantwoordelijkheid. Door allemaal evenveel invloed te hebben op processen (co-creatie), wordt de samenleving ook verantwoordelijk voor de uitkomst. Bij de Participatiewet kunnen werkbedrijven als netwerkorganisaties functioneren waarbinnen professionele ondersteuning en begeleiding op maat, gemeentelijke regie en kennis en deskundigheid van mensen met beperkingen samenkomen.
- Bottum up beweging. Dat wil zeggen: bouwen aan lokale coalities die uiting geven aan de leefwereld van burgers, in plaats van aan bureaucratische structuren die vertrekken vanuit de logica van de systeemwereld. Oftewel: hoe brengen we groepen samen en kunnen we ze verbinden zodat we elkaar versterken en tegelijkertijd tot gedragen standpunten kunnen komen?
- Versterken en verbinden van lokale coalities. Het VN-verdrag kan voor veel veranderingen een goede kapstok zijn: een richtinggevend kader.

Zorgen
dat mensen
steeds
mogen
leren

De rol van de cliëntenraad

Het is de taak van de gemeente om haar voorstellen en verordeningen rondom werk en inkomen – en in het bijzonder de Participatiewet - te toetsen aan het VN-verdrag. Belangrijk is dat er steeds zo vroeg mogelijk wordt getoetst, liefst al bij het opstellen van het voorstel of de verordening.

Het gaat bij de Participatiewet om verordeningen met betrekking tot:

- Regels over de doelgroep loonkostensubsidie en de vaststelling van de loonwaarde.
- Regels voor het verlenen van een individuele studietoelage.
- Regels over het ondersteunen bij arbeidsinschakeling en het aanbieden van voorzieningen gericht op arbeidsinschakeling.
- Regels voor het verrichten van werkzaamheden in een beschutte werkomgeving.
- (Aangescherpte) Regels hoe mensen die bijstand ontvangen of die van de gemeente ondersteuning krijgen bij het vinden of houden van werk (of hun vertegenwoordigers) worden betrokken bij de uitvoering van de Participatiewet.

De gemeente is verplicht beleid te toetsen aan de cliëntenraad. De cliëntenraad biedt een kader voor integrale betrokkenheid van cliënten en representatieve belangenorganisaties bij de beleidsontwikkeling en de kwaliteit van dienstverlening. De gemeente legt de cliëntenraad voorstellen en conceptverordeningen voor. Het is belangrijk dat de gemeente steeds voor ogen houdt welk niveau van cliënteninbreng bij welke kwestie aan de orde is.

Niveaus van cliënteninbreng

- 1 Informeren en geïnformeerd worden.
- 2 Raadplegen en geraadpleegd worden.
- 3 Adviseren en om advies gevraagd worden.
- 4 Coproductie, samen een advies of regeling opstellen.
- 5 Meebeslissen.

Als het gaat om toetsing van plannen en concept-verordeningen aan het VN-verdrag doet de gemeente er goed aan de cliëntenraad er in een vroeg

**Groepen
samen
brengen en
verbinden**

stadium bij te betrekken. Als gemeente en cliëntenraad de toetsing samen uitvoeren kan de kwaliteit van een verordening toenemen. Daarnaast kan de gemeente de cliëntenraad gebruiken om haar eigen invulling van het VN-verdrag te beoordelen:

- Wat doet de gemeente om integratie van mensen met een functiebeperking op de arbeidsmarkt te bevorderen?
- Hoeveel mensen heeft de gemeente in dienst? Hoeveel daarvan hebben een functiebeperking? Wat doet de gemeente aan het scheppen van gunstige voorwaarden om zelf mensen met een functiebeperking in dienst te nemen? Hebben mensen met een functiebeperking dezelfde mogelijkheden als ander personeel (dienstverbanden, promotiemogelijkheden, salarisverhoging en deelname aan trainingsprogramma's)?
- Welke maatregelen bevatten die plannen voor bevordering van het gebruik van ondersteunende diensten, aanpassing van werktijden aan individuele behoeften (bijvoorbeeld flexibele werktijden, parttime- en duobanen), verbetering van omscholing? Zijn deze maatregelen al in werking getreden? Zijn zij doeltreffend?
- Wat doet de gemeente om de kennis en het inzicht van het publiek te bevorderen, om zo vooroordelen over werknemers met een functiebeperking weg te nemen?
- Welke mogelijkheden voor werkgelegenheid kan de gemeente bieden aan mensen met een functiebeperking die niet terecht kunnen op de reguliere arbeidsmarkt?
- Werkt de gemeente samen met de belangenorganisaties van mensen met een functiebeperking als het gaat om maatregelen op de werkvloer en de arbeidsmarkt voor mensen met beperkingen?

Voortdurende raadpleging van mensen met een handicap is een centrale factor voor succesvolle implementatie van het VN-verdrag. Het gaat hierbij in de eerste plaats om de bereidheid om open te staan voor degenen die om raad worden gevraagd. Daarnaast gaat het om de toerusting van mensen met een handicap en hun organisaties om hierin op effectieve en betekenisvolle wijze te kunnen participeren (onderhandelingsvaardigheden, kennis, enzovoorts).

**De gemeente
moet
beleid toetsen
aan de
cliëntenraad**

Meer informatie over het VN-verdrag

Meer informatie over de toepassing van het VN-verdrag in de praktijk:

- ➔ De tekst van het verdrag: UN, United Nations (2006). Convention on the Rights of Persons with Disabilities. Nederlandse vertaling: Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. New York, 13 december 2006. Traktatenblad van het Koninkrijk der Nederlanden, Jaargang 2007, nr. 169.
- ➔ Weergave van het VN-verdrag in eenvoudige taal
- ➔ Informatieblad over de Participatiewet van Ieder(in), mei 2014.
- ➔ Routeplanner voor gemeenten, voor de lokale invoering van het VN-verdrag voor de rechten van mensen met een beperking. Uitgave van de Coalitie voor Inclusie. Te bestellen door een email te sturen naar info@vnverdragwaarmaken.nl o.v.v bestelling VN-Routeplanner, NAW gegevens en het aantal exemplaren dat men wil ontvangen (€5 per stuk inclusief verzendkosten). ➔
- ➔ Brief d.d. 12 mei 2014 aan de Eerste Kamer, over de strijdigheid van Participatiewet met het VN-verdrag voor de rechten van de mensen met een beperking, van M. Hoeve, J.E. van Goldschmid en B.M. Oomen.
- ➔ Site van belangenorganisatie Ieder(in), met nieuws over het verdrag en diverse verwijzingen naar documenten.
- ➔ Speciale site van Coalitie voor Inclusie over de implementatie van het VN-verdrag. Met links naar specifieke documenten en bronnen.
- ➔ Site met tal van tips, voorbeelden, checklists en overzicht van wetten en richtlijnen.
- ➔ Site Op eigen kracht aan het werk
- ➔ Site Inclusie nieuwe stijl met veel informatie over inclusie.
- ➔

Wat doet de gemeente om vooroordelen weg te nemen?

- ➔ Site van speciaal project, met tal vn overzichten en materialen, waaronder:
 - Top 40 van ideeën voor gemeenten om het VN-verdrag in de praktijk te brengen.
 - Overzicht van adviezen die zijn voortgekomen uit regionale bijeenkomsten over de implementatie van het VN-verdrag.
 - PowerPointpresentatie over het verdrag.
 - 'Onbeperkt aan het werk'. Minidocumentaire over samenwerkingsproject van Abrona (dagbesteding) en UW Re-integratie (sociale werkvoorziening). ➔

**Route-
planner voor
gemeente
over
invoering
VN-verdrag**